

8. ROČNÍK NÁRODNÍ KONFERENCE KVALITY A UDRŽITELNOSTI

12. 9. 2024 | 10:00–15:00

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU
SKLENĚNÝ SÁL, NA FRANTIŠKU 32, PRAHA 1

VÍCE INFORMACÍ

#PODZIMSKVALITOU

 WWW.NARODNIPORTAL.CZ

Dopad legislativy EU na český právní řád

Ing. Hana Kubcová

Odbor Účetnictví, oceňování a
související odborné profese

Základní informace

Směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti

- Nahrazuje směrnici 2014/95/EU týkající se nefinančního reportingu
- Dílčí legislativní opatření v komplexním legislativním rámci upravujícím ESG reporting
- První zprávy o udržitelnosti za účetní období začínající po 1. lednu 2024
- Fázování náběhu povinnosti

Implementace směrnice do národní legislativy

Požadavky směrnice CSRD se promítají do:

- zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů/nového zákona o účetnictví – část osmá Zpráva o udržitelnosti
- zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a změně některých zákonů (zákon o auditorech), ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů – povinnost pro emitenty, zpráva o správě a řízení

První část požadavků implementována prostřednictvím zákona č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů s účinností od 1. ledna 2024.

Implementace požadavků do zákona o účetnictví

V rámci transpozice

- nedochází k rozšíření okruhu účetních jednotek oproti směrnici CSRD
- zachování výjimek pro vyhotovení zprávy o udržitelnosti, resp. konsolidované zprávy o udržitelnosti
- diskrece týkající se
 - odložené účinnosti pro malé a střední podniky
 - uvádění citlivých informací
 - některých informací ve vztahu k hodnotovému řetězci

Náběh povinnosti

Náběh povinnosti rozdělen do 4 fází:

- **První fáze** – vykazání informací za účetní období 2024
 - velké účetní jednotky, které jsou subjektem veřejného zájmu s průměrným počtem zaměstnanců za účetní období vyšším než 500
 - mateřské společnosti velké skupiny účetních jednotek s průměrným počtem zaměstnanců za účetní období vyšším než 500
- **Druhá fáze** – vykazání informací za účetní období 2025
 - ostatní velké účetní jednotky
 - ostatní mateřské společnosti velké skupiny účetních jednotek
- **Třetí fáze** – vykazání informací za účetní období 2026
 - kótované střední a malé účetní jednotky a malé a nepříliš složité instituce a kaptivní pojišťovny a kaptivní zajišťovny
- **Čtvrtá fáze** – vykazání informací za účetní období 2028
 - Podniky a pobočky ze třetích zemí

Porovnání s požadavků CSRD s požadavky NFRD

	NFRD	CSRD
Působnost	obchodní společnost, která je • velkou účetní jednotkou • subjektem veřejného zájmu • počet zaměstnanců vyšší než 500 <u>Konsolidace:</u> obchodní společnosti, která je • mateřským podnikem velké skupiny účetních jednotek • subjektem veřejného zájmu • počet zaměstnanců vyšší než 500	obchodní společnost, která je • velkou účetní jednotkou • malou a střední účetní jednotkou, která je emitentem investičních CP přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu <u>Konsolidace:</u> obchodní společnost, která je • mateřským podnikem velké skupiny účetních jednotek V případě úvěrových institucí a pojišťoven se k právní formě nepřihlíží
Obsah	Nefinanční informace ve vztahu k • životnímu prostředí • otázkám sociálních a zaměstnaneckých • respektování lidských práv • Boji proti korupci a úplatkářství	otázky udržitelnosti zahrnující • environmentální faktory • sociální faktory, včetně lidských práv • oblast správy a řízení
Standardizace informací	není	Evropské standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti
Umístění	výroční zpráva samostatná zpráva	samostatná část výroční zprávy
Formát	není	Výroční zpráva – formát XHTML Zpráva o udržitelnosti – XBRL formát
Ověření	Auditor pouze ověřuje, že byly informace poskytnuty	Auditor ověřuje pravdivost informací

Rozsah působnosti

Rozsah působnosti

- Velké účetní jednotky
- Střední a malé účetní jednotky, které jsou emitenty investičních CP přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu
- Podniky ze třetích zemí
- Mateřská společnost velké skupiny účetních jednotek

*Obecně se vztahuje na obchodní společnosti, v případě úvěrových institucí a pojišťoven se **k právní formě nepřihlíží**.*

Nevztahuje se na investiční fondy

Výjimky z povinnosti vyhotovit zprávu o udržitelnosti

Směrnice stanoví výjimky z povinnosti vyhotovit jak individuální, tak i konsolidovanou zprávu o udržitelnosti pro účetní jednotky, které jsou dceřiným podnikem, pokud jejich výroční zpráva (individuální nebo konsolidovaná) obsahuje

- název a sídlo mateřského podniku, který vyhotovuje zprávu o udržitelnosti v souladu s ESRS nebo rovnocennými standardy
- internetové odkazy na konsolidovanou výroční zprávu, popř. konsolidovanou zprávu o udržitelnosti, včetně zprávy o ověření
- informaci, že účetní jednotka uplatňuje výjimku z povinnosti vyhotovit zprávu o udržitelnosti

Pokud je **mateřský podnik usazen ve třetí zemi** musí být

- konsolidovaná zpráva o udržitelnosti včetně zprávy o ověření zveřejněna podle práva státu dceřiného podniku
- informace podle čl. 8 nařízení o taxonomii (2020/852) ve vztahu k činnostem „osvobozené“ účetní jednotky součástí buďto
 - konsolidované zprávy o udržitelnosti mateřského podniku nebo
 - zprávy o udržitelnosti „osvobozené“ účetní jednotky

Výjimka se nevztahuje na velké účetní jednotky, které jsou **emitenty** investičních CP přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu

První fáze implementace

Novelou zákona o účetnictví účinného od 1. ledna 2024 byla implementována převážná část požadavků směrnice CSRD:

Účetní jednotky, které současně jsou

- velkou účetní jednotkou
- subjektem veřejného zájmu,
- průměrný počet zaměstnanců za účetní období je vyšší než 500

V případě konsolidované zprávy o udržitelnosti se týká účetních jednotek, které současně jsou

- ovládající účetní jednotkou (mateřskou společností) velké skupiny účetních jednotek
- subjektem veřejného zájmu, a
- průměrný počet zaměstnanců za účetní období je vyšší než 500

- Zpráva o udržitelnosti se vyhotoví za **účetní období 2024**
- Účetní jednotky, které měly povinnost reportovat nefinanční informace podle NFRD
- Zpráva o udržitelnosti se vyhotovuje v souladu s evropskými standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti ESRS

Obsah zprávy o udržitelnosti

Zpráva o udržitelnosti obsahuje informace potřebné k pochopení dopadů podniku na udržitelnost a informace potřebné k pochopení toho, jak otázky udržitelnosti ovlivňují vývoj podniku, jeho výkonnost a postavení – tzv. princip **dvojí významnosti** (double materiality)

Otázkami udržitelnosti se rozumí **Environmentální** a **Sociální** faktory, včetně lidských práv a *faktory správy a řízení (Governance)*

- Stanoven obecný rámec informací
- Informace jsou rozvedeny v evropských standardech pro podávání zpráv o udržitelnosti (ESRS)

Formát

Zpráva o udržitelnosti **samostatnou** částí výroční zprávy

- Výroční zpráva vyhotovena v elektronickém formátu podle nařízení ESEF – **XHTML formát**
- Zpráva o udržitelnosti, včetně informací podle čl. 8 nařízení o taxonomii značkována v souladu s elektronickým formátem – **XBRL formát**
- Specifikace formátu a značkování bude provedeno změnou nařízení v přenesené pravomoci – v současnosti připraven návrh EFRAG a čeká se na zahájení legislativního procesu
- Vazba na zavedení evropského jednotného přístupového místa (ESAP) – návrh novely zákona o účetnictví ohledně požadavků pro uložení v ESAP

Standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti

Standardy jsou vydávány formou nařízení Komise

- přímá závaznost není transpozice do národní legislativy

Vydána první sada standardů ESRS

- Nařízením v přenesené pravomoci (EU) 2023/2772 ze dne 31. července 2023, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU, pokud jde o standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti

Předpokládá se vydání

- standardy pro malé a střední kótované podniky – ukončena veřejná konzultace v rámci EFRAG
- odvětvové standardy – příprava návrhu v rámci EFRAG
- standardy pro podniky ze třetích zemí

Novela zákona o účetnictví

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 416/2023 Sb., o dorovnávacích daních pro velké nadnárodní skupiny a velké vnitrostátní skupiny

- Změna **velikostních kritérií** pro kategorizaci – navýšení hodnoty u čistých aktiv a čistého obrátu o cca 25%
- **Doplnění** povinnosti vyhotovit zprávu o udržitelnosti pro
 - ostatní velké účetní jednotky a velké skupiny účetních jednotek
 - malé a střední kótované účetní jednotky
 - podniky ze třetích zemí
- **Obsahové** vymezení **zprávy o udržitelnosti** pro malé a střední účetní jednotky
- **Přechodná ustanovení**
 - Fáze náběhu, včetně opt –out pro SME
 - osvobození v případě hodnotových řetězců

Podniky ze třetích zemí

- Povinnost zveřejnit zprávu o udržitelnosti podniku má podnik ze třetí země, pokud má
 - čistý obrat v EU alespoň 150 mil. EUR
 - pobočku nebo dceřiný podnik v EU
 - pobočka v předchozím účetním období obrat 40 mil. EUR
- Zprávu o udržitelnosti zveřejní pobočka nebo dceřiný podnik
 - Pokud zpráva není k dispozici, požádá se o ní
 - Požádá se o poskytnutí informací
 - Vyhotoví se zpráva na základě dostupných informací a zveřejní se spolu s prohlášením, že podnik ze třetí země zprávu nebo informace neposkytl
- Zpráva je vypracována podle standardů pro podávání zpráv o udržitelnosti pro podniky ze třetích zemí nebo způsobem rovnocenným
- Nevztahuje se požadavek na elektronický formát

První sada standardů ESRS

Standardy ESRS se skládají ze 2 částí

- průřezové standardy (cross-cutting) – ESRS 1 a ESRS 2
- tematické standardy (topical)
 - Životní prostředí ESRS E1 – E5
 - Sociální ESRS S1 – S1
 - Správa a řízení – ESRS G1

Jedná se o standardy sektorově-agnostické, tj. platí pro všechny podniky bez ohledu na odvětví, ve kterém působí

Standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti

Přehled standardů ESRS

Průřezové standardy

- ESRS 1 Obecné požadavky
- ESRS 2 Obecné informace

Tematické standardy

Životní prostředí

- ESRS E1 Změna klimatu
- ESRS E2 Znečištění
- ESRS E3 Vodní a mořské zdroje
- ESRS E4 Biologická rozmanitost a ekosystémy
- ESRS E5 Využívání zdrojů a oběhové hospodářství

Sociální

- ESRS S1 Vlastní pracovní síla
- ESRS S2 Pracovníci v hodnotovém řetězci
- ESRS S3 Dotčené komunity
- ESRS S4 Spotřebitelé a koncoví uživatelé

Správa a řízení

- ESRS G1 Chování podniků

Odvěttové standardy

Přehled odvětvových standardů připravovaných EFRAG

Sector	Current phase	Next step	Expected start of next step
Oil and Gas	Approval of Exposure Draft	Issuance of ED	Q4 2024
Mining, quarrying and coal mining	Approval of Exposure Draft	Issuance of ED	Q4 2024
Road transport	Validating	Strategic direction from SRB	Q4 2024
Textiles, accessories, footwear and jewellery	Validating	Strategic direction from SRB	Q4 2024
Financial institutions	Early Draft - Research	Education sessions to governance bodies	Q4 2024
Agriculture, farming and fishing	Early Draft - Research	Not scheduled	Not scheduled
Motor vehicles	Early Draft - Research	Not scheduled	Not scheduled
Energy production and utilities	Early Draft - Research		
Food and beverage	Early Draft - Research		

Standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti (EFRAG)

EFRAG připravuje

Standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti (ESRS)

- „plné“ ESRS
- LSME ESRS – standardy pro kótované SME
- odvětvové ESRS
- ESRS pro třetí země
- VSME ESRS – dobrovolné standardy pro ostatní SME

Implementační návody

- dvojí významnost
- hodnotové řetězce
- Seznam ESRS datapointů

Otázky a odpovědi

XBRL taxonomie

Nařízení o taxonomii

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a změně nařízení (EU) 2019/2088

Přímá závaznost není transpozice do národní legislativy

- **Taxonomie EU** - jednotný klasifikační systém, který stanovuje, za jakých podmínek je hospodářská činnost považována za environmentálně udržitelnou,
- Čl. 8 součástí informací uváděných ve zprávě o udržitelnosti, v části týkající se oblasti životního prostředí
- Uvádí se **podíl**
 - a) **obratu** plynoucí z výrobků a služeb souvisejících s hospodářskými činnostmi, které se klasifikují jako environmentálně udržitelné
 - b) **kapitálových výdajů** (CapEx) a podíl **provozních výdajů** (OpEx) týkajících se aktiv nebo procesů souvisejících s hospodářskými činnostmi, které se klasifikují jako environmentálně udržitelné

Posouzení udržitelnosti

6 environmentálních cílů

Zmírňování změny klimatu
(mitigace)

Přizpůsobování se změně
klimatu (adaptace)

Udržitelné využívání a ochrana
vodních a mořských zdrojů

Přechod na oběhové
hospodářství

prevence a omezování
znečištění

Ochrana a obnova biologické
rozmanitosti

Posouzení udržitelnosti (2)

Podmínky, které hospodářská činnost musí splňovat:

Významně přispívá k jednomu
nebo více environmentálním
cílům

Významně nepoškozuje žádný z
těchto environmentálních cílů

Je prováděna s minimálními
zárukami

Je v souladu s technickými
screeningovými kritérii

Ověřování zpráv o udržitelnosti

Ověření (assurance) zprávy o udržitelnosti výhradně auditory

- změna oproti nefinančnímu reportingu
 - ověření věcné správnosti informací o udržitelnosti, a to i ve vztahu k dvojí významnosti nebo požadavků čl. 8 nařízení o taxonomii
 - ověření na základě ověřovacích standardů vydaných Evropskou komisí

Přijetí standardů na úrovni EK ve dvou fázích

- **První fáze do 1. října 2026** – přijetí standardů s **omezenou** jistotou, které stanoví postupy, které auditor uplatní k vyvození závěrů týkajících se ověření zpráv o udržitelnosti, včetně plánování, posouzení rizik a reakce na rizika, a druhu závěrů, které mají být zahrnuty do zprávy o ověření
- **Druhá fáze do 1. října 2028** – přijetí standardů pro ověření s **přiměřenou** jistotou, a to v návaznosti na posouzení, jež má určit, zda je ověřování s přiměřenou jistotou pro auditory a účetní jednotky proveditelné

Ověřování zpráv o udržitelnosti (2)

- Ověřování zpráv o udržitelnosti zahrnuto do definice auditorské činnosti
- Zprávu o udržitelnosti může ověřit auditor ověřující účetní závěrku nebo jiný auditor

Zpráva auditora o ověření zprávy o udržitelnosti poskytuje:

- omezené ujištění do doby přijetí standardů pro ověření poskytující přiměřené ujištění (výjimku tvoří dohoda s klientem kdy lze aplikovat přiměřené ujištění již nyní)
 - ujištění o souladu zprávy o udržitelnosti s právními předpisy a standardy EU pro podávání zpráv o udržitelnosti
 - ujištění, že zpráva o udržitelnosti je značkováána v souladu s právními předpisy a předpisem EU upravujícím jednotný elektronický formát
- Auditor ověřující účetní závěrku a současně zprávu o udržitelnosti může vydat jednu zprávu auditora

Děkuji za pozornost!

Ing. Hana Kubcová

Odbor Účetnictví, oceňování a související odborné profese